

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОБЯВЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-109-81/21.03.2024 г.
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА
ПРОФ. Д-Р ДИМИТЪР РАЙКОВ**

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Йорданка Георгиева Узунова, дм

Началник на Клиниката по педиатрия към УМБАЛ „Лозенец“ - София
Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ – София

относно дисертационен труд на тема

КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ И КОМОРБИДНОСТ ПРИ ДЕЦА С ЕПИЛЕПСИЯ

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Автор: д-р Живка Емилова Чуперкова - докторант по докторска програма „Педиатрия“

Научно звено: Катедра по педиатрия при Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1. Медицина

Научна специалност: „Педиатрия“

Научни ръководители:

1. проф. д-р Миглена Димитрова Георгиева, д.м.

2. проф. д-р Венета Сашова Божинова-Чамова, д.м.

1. Данни по процедурата

Избрана съм за външен член на Научното жури по процедурата за защита на горния дисертационен труд и съм определена да изготвя становище за публичната защита в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна. Дисертационният труд е разработен в Катедрата по педиатрия при Факултета по медицина на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

Дисертационният труд е обсъден и насочен за публична защита от катедрения съвет на Катедрата по педиатрия при Медицинския университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна. Публичната защита се провежда въз основа на заповед Р-109-81 от 21.03.2024 г. на Ректора на Медицински университет – Варна проф. д-р Димитър Райков, съгласно чл. 24, ал. 6 и чл. 30, ал. 3 от ППЗРАСРБ.

2. Описание на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 198 страници, включително 65 таблици, 84 фигури и две приложения. Списъкът на цитираната литература включва 304 заглавия, от които 17 на кирилица и 287 на латиница. Структурата на труда е както следва: въведение, литературен обзор, шест глави по същество, изводи и описание на приносите.

Дисертационният труд се характеризира с актуалност и социална значимост на тематиката. Този извод се налага от факта, че епилепсията е комплексно заболяване на централната нервна система с разнообразни двигателни, сетивни и психически прояви, включително по-тежки състояния, свързани със загуба на съзнание. Както е известно, специално при децата най-висока е заболяемостта през първата година от живота. Това заболяване оказва крайно негативно и продължително влияние върху качеството на живот на децата и техните родители. Поради това провеждането на специфично проучване на коморбидността при децата е интересно не само от научна гледна точка, но може да има и голямо практическо значение за подобряване на качеството на живот.

3. Цел и задачи на дисертационния труд

Целта на дисертацията е да се проучи коморбидността при деца с епилепсия и да се оцени влиянието ѝ върху качеството на живот. За осъществяване на тази цел са поставени следните задачи: да се идентифицира контингент от 100 пациенти в детска възраст с епилепсия и 100 родители (по един за всяко дете); да се изработи специализиран протокол за изследване на контингента; да се създаде методика за изследване на качеството на живот; да се анализират, класифицират и обобщят данните за налична коморбидност; да се потърсят статистически корелации и връзки между анализираните показатели и качеството на живот.

4. Съдържание на дисертационния труд

Изложени са основните работни хипотези, описан е подробно изследваният контингент, описани са използваните количествени и качествени методи (включително статистически), в детайли са изложени получените резултати. Описан е използваният въпросник KINDL. Изучени са три групи придружаващи заболявания: неврологични, психически и соматични. Резултатите са обработени статистически и са добре илюстрирани графично и таблично.

В седем конкретни извода са обобщени научните постижения на докторантката. Формулирани са три оригинални научно-приложни приноса и три приноса с приложен характер, които приемам без забележки.

Трябва да се отбележи, че литературният обзор е много подробен, интересен е сам по себе си и включва анализ на публикациите от чуждите и българските автори по тази проблематика.

Авторефератът отговаря на изискванията на нормативните документи към подобен научен труд и правилно отразява резултатите от дисертационния труд. Наблюдава се обаче тенденция за писане на сравнително дълги автореферати, които понякога гонят по обем самата дисертация. Според мнението на авторката на това становище, авторефератът трябва да не надвишава 35-40 страници.

5. Приноси

Приносите с научен характер включват следното: получени са данни за разпределението на различни групи придружаващи заболявания (неврологични, психични и соматични) сред български контингент от деца с епилепсия, като са идентифицирани по-честите от тях; установена е висока надеждност на всички използвани версии на въпросника за качество на живот KINDL^R на български език; определени са статистически значими зависимости на качеството на живот на деца с епилепсия със и без коморбидност от различни социо-демографски и медицински фактори.

Приносите с приложен характер включват следното: изработен е специализиран протокол за събиране на социо-демографска и здравна информация за пациенти в детска възраст с епилепсия с акцент върху коморбидността, който би могъл да послужи и в бъдещи проучвания; приложен е успешно за първи път при български контингент предварително преведеният и адаптиран с водещото участие на докторантката въпросник за качество на живот KINDL^R във версиите му за деца в различни възрастови групи и за техните родители, в т.ч. допълнителният модул, специфичен за пациенти с епилепсия – свидетелство за успешна бъдеща приложимост в българската педиатрична практика; идентифицирането на фактори, влияещи върху качеството на живот на деца с епилепсия със и без коморбидност; това би могло да помогне за предприемане на насочени мерки в практиката за лечението и цялостното обгрижване на тези пациенти и на родителите им.

6. Публикации по дисертацията

По темата на дисертацията докторантката е представила две научни статии в пълен текст (една на български и една на английски език) и два доклада на български език на национални конференции като първи автор. Тези работи са публикувани през периода 2020-2023 г.

7. Забележки и препоръки

- Препоръчвам на докторантката да публикува актуализирана версия на дисертационния си труд (евентуално на английски език) с цел да направи по-видими получените от нея резултати. Това ще бъде от полза и за кариерното ѝ развитие в бъдеще.
- Препоръчвам на докторантката да разшири публикационната база на своите трудове, като се ориентира към издания с импакт-фактор (JIF) и SCImago JR.
- Смятам, че в автореферата трябва да се включат някои от основните литературни източници, вкл. с техните doi данни. Включването на тези данни е желателно и в основния текст. Съвременна тенденция при оформяне на научни текстове е също включването на хиперлинкове към литературните източници.

8. Заключение

В разгледания дисертационен труд не съм констатирала неправомерно използване на чужди резултати (плагиатство). Отношението ми към съдържанието и към оформлението на дисертацията е положително. От направения кратък анализ на дисертационния труд се вижда, че той отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за приложението му и на нормативните документи на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна относно присъждането на научни степени и даването на академични длъжности.

Докторантката д-р Живка Емилова Чуперкова показва много добри теоретични познания и професионални умения в областта на детската неврология, както и способност за провеждане на самостоятелни научни изследвания и за работа в колектив. Поради това предлагам на Почитаемото научно жури да присъди на д-р Живка Емилова Чуперкова образователната и научна степен „доктор“ по указаните област на висше образование, професионално направление и научна специалност.

София

14.05.2024 г.

Член на научното жури

доц. д-р Йорданка Узунова, д.м.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679